

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลจันทน์ทีก

เรื่อง ประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการดำเนินงานอันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและสามารถบรรลุคามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายจิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจันทน์ทีก

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลจันทน์ทีก
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

ตามที่กระทรวงการคลัง ได้กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยง จึงได้จัดทำนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงให้สามารถปฏิบัติงานใน “งานบริการสาธารณะหลักที่สำคัญ” ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แม้ต้องประสบสถานการณ์วิกฤต อันจะส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก และการบริการในภาพรวมต่อไป

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถเป็นความรู้เบื้องต้นสำหรับข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก ที่ประสงค์จะเรียนรู้แนวคิดพื้นฐานด้านการบริหารความเสี่ยงและการจัดวางระบบควบคุมภายใน

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
ผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๑
เป้าหมาย	๒
ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๒
โครงสร้างการบริหาร	๓
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๕
มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง	๖
นิยามความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง	๙
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๙
การบ่งชี้เหตุการณ์	๙
การประเมินความเสี่ยง	๑๒
การตอบสนองความเสี่ยง	๑๐
แนวทาง/การตอบสนองความเสี่ยง	๑๑
การติดตามประเมินผล	๑๑
การจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๑
การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง	๑๑
กิจกรรมการควบคุม	๑๒
แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๓

ภาคผนวก

การบริหารจัดการความเสี่ยง

หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้

ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการเข้าใจหลักการ กระบวนการ/ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร
๒. เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร
๕. เพื่อให้สำนัก/กอง ในสังกัด นำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงสำนัก/กอง

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร มีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงดังนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์และระบุปัจจัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และอาจส่งผลกระทบต่อด้านลบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงินหรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินการ ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบ อันอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง (Enterprise Risk)

กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสมกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนบปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกันโดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ วางแผนกลยุทธ์ แผนงาน การดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร รวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนด เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานและสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จันทิก เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๓. สามารถนำนโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กรไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
๖. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังที่จะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยงมีดังนี้

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะกรรมการการบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประเมินผลมากยิ่งขึ้น

๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓. ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของความเสี่ยง ๆ ที่สำคัญได้หมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรและตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหาร การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหาร สามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสามารถป้องกันผลประโยชน์รวมทั้งเพิ่มมูลค่าองค์กร

๕. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำใหรูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้มาตรการแตกต่างกัน

นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสเหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุดทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยง (Risk Managment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง เพื่อบ่มขวัญให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

ความเสี่ยง จำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงในด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆขั้นตอน อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลที่ดีหรือขาดการควบคุมภายในที่ดี โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/บุคลากรในการปฏิบัติงานและความปลอดภัยของทรัพย์สิน

๓. ความเสี่ยงทางการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรและรายงานทางการเงิน

๔. ความเสี่ยงทางด้านกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง โอกาสที่ผลผลิตของการดำเนินงานไม่บรรลุผลลัพธ์อันเนื่องมาจากการขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ แบ่งเป็น

๑. ความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน

๒. ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ทางการเมือง

๓. ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทึก สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงกำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง” เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และบุคลากร ดังนี้

๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจันทึก

๒. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจันทึก

๓. หัวหน้าสำนักปลัด อบต.จันทึก

เป็นผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคคลผู้รับผิดชอบ

เป็นผู้ช่วยกำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคคลผู้รับผิดชอบ

เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
๖. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาฯ	เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
๗. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการ	เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
๘. นักวิชาการตรวจสอบภายใน	เป็นผู้ประสาน/ให้คำแนะนำ/ให้คำปรึกษา

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ มีจำนวน ๕ หน่วยงาน ดังนี้

๑. หัวหน้าสำนักปลัด อบต.จันทิก ผู้รับผิดชอบ งานบริหารทั่วไป งานนโยบายและแผน งานกฎหมายและคดี งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด งานเสริมการเกษตร งานส่งเสริมปศุสัตว์

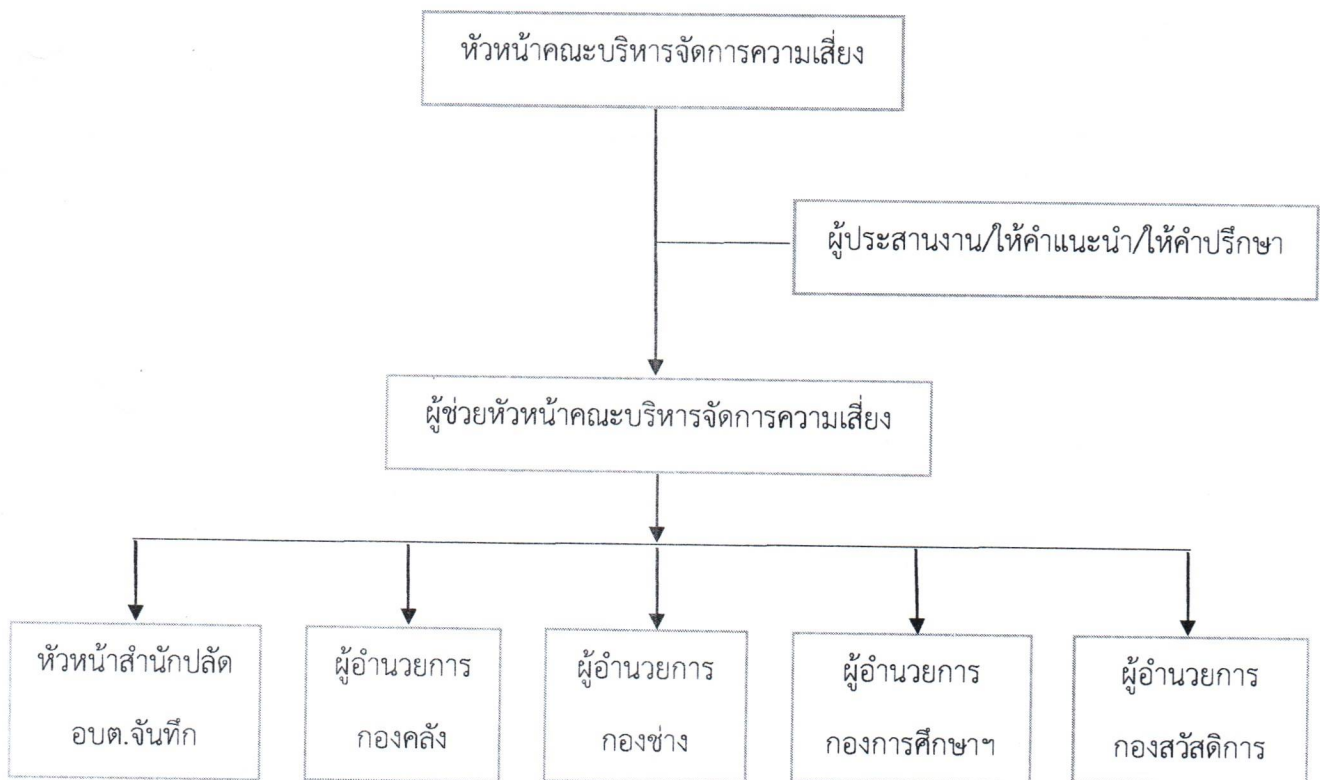
๒. ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้รับผิดชอบ งานการเงิน งานบัญชี งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

๓. ผู้อำนวยการกองช่าง ผู้รับผิดชอบ งานก่อสร้าง งานออกแบบและควบคุมอาคาร งานประสานสาธารณูปโภค งานผังเมือง

๔. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้รับผิดชอบ งานบริหารการศึกษา งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม งานกิจการโรงเรียน งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๕. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม ผู้รับผิดชอบ งานสวัสดิการและพัฒนาชุมชน งานสังคมสงเคราะห์ งานส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี

แผนภูมิโครงสร้างคณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยงระดับองค์กร

หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. ผู้บริหารท้องถิ่น/หัวหน้าคณะกรรมการจัดการความเสี่ยง เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก

๒. ผู้ประสานงาน/ให้คำแนะนำ/ให้คำปรึกษา มีหน้าที่สื่อสารข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับความเสี่ยงที่ถูกตรวจพบ และช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง นำมาปรับปรุงการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน

๓. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง พิจารณา ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔. หัวหน้าสำนัก/กอง มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการจัดการความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกและกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

- การกำหนดวัตถุประสงค์จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- การสื่อสารเพื่อดำเนินการ
- การระบุความเสี่ยง
- การประเมินความเสี่ยง
- การตอบสนองความเสี่ยง
- การติดตามประเมินผล
- การรายงานและทบทวน

๕. หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ติดตามและประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงมี ๒ แบบ

- การปฏิบัติงานประเมินโอกาสและวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริต
- การนำความรู้ในเรื่องของความเสี่ยงที่ได้รับจากการปฏิบัติงานบริการให้คำปรึกษา มาใช้ในการ ประเมินผลกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน

มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำนักปลัด

ลำดับ ที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่จะต้อง ดำเนินการ ในอนาคต	หมายเหตุ
๑	การควบคุมการ เบิกจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน	๑. มีการควบคุมและ เบิกจ่ายเป็นไปตาม ระเบียบของทาง ราชการ	๑. มีการจัดทำแบบ รายการ ๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบจัดทำบัญชี เบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบัน	๑. มีการวางแผนการ จัดซื้อ และเบิกจ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ	
๒	การใช้จ่ายงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุน	เจ้าหน้าที่ ที่ได้รับ มอบหมายจะต้อง ปฏิบัติหน้าที่และ ดำเนินการให้เป็นไป ตามที่ได้รับมอบหมาย	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามประเมินผลการ ใช้จ่ายเงินอุดหนุน	๑. เบิกจ่ายเงิน อุดหนุนให้เป็นไป ตามระเบียบของทาง ราชการ	
๓	การดำเนินงานสาร บรรณ	๑. จัดเก็บเอกสารอย่าง เป็นระบบ ๒. หนังสือส่ง หนังสือ รับ คำสั่ง/ประกาศ ให้ ส่งต้นฉบับที่หน่วยงาน ธุรการ	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ ปฏิบัติตามระเบียบงาน ธุรการอย่างเคร่งครัด	๑. มีระบบการจัดเก็บ เอกสารที่ดี รอบคอบ รัดกุมง่ายต่อการ สืบค้น	
๔	การดำเนินการตาม โครงการ สปสช.	ติดตามการรายงานผล การดำเนินงานจาก หน่วยงานภายนอก ใน การใช้จ่ายงบประมาณ สปสช. ทุกโครงการ เพื่อให้การเบิกจ่ายมี ประสิทธิภาพ	ผู้บริหารสั่งกำชับ เจ้าหน้าที่ ให้ติดตามผล การใช้จ่ายเงิน สปสช.	มีรายงานการ ดำเนินการ ครบทุก โครงการ ภายใน เวলাกำหนด ถูกต้อง เหมาะสม	

กองคลัง

ลำดับ ที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่จะต้อง ดำเนินการ ในอนาคต	หมายเหตุ
๑	การตรวจสอบฎีกา เบิกจ่าย	๑. ฎีกาเบิกจ่ายมี เอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามจำนวนเงิน	๑. กำชับให้มีการ ตรวจสอบเอกสาร ประกอบการเบิกจ่าย อย่างเคร่งครัด ๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบจัดทำบัญชี เบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบัน	๑. การเบิกจ่าย ถูกต้องครบถ้วน ไม่ เกิดข้อผิดพลาด	
๒	การรับเงิน การเก็บ รักษาเงิน	๑. มีการรับจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน เป็นไปตามระเบียบของ ทางราชการ	๑. มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเก็บรักษา เงิน ๒. การจัดทำรายงานเงิน คงเหลือเป็นไปตาม ระเบียบ	๑. กำกับและดูแลให้ มีการดำเนินการของ เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ ให้เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ ที่ได้รับมอบ- หมาย ไม่ให้เกิด ข้อผิดพลาด	
๓	การเบิกจ่ายเงินยืม	๑. เบิกจ่ายเงินยืม เป็นไปตามระเบียบของ ทางราชการ	๑. คำนวณระยะเวลาคืน เงินถูกต้อง ๒. มีการสั่งกำชับด้วย วาจาเพื่อให้ผู้ยืมส่งเงิน คืนตามกำหนดเวลา	การเบิกจ่ายเงินยืม เป็นไปตามระเบียบ ของทางราชการ ไม่ เกิดข้อผิดพลาด	
๔	การเบิกจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์และ ยานพาหนะ	๑. มีการควบคุมและ เบิกจ่ายเป็นไปตาม ระเบียบของทาง ราชการ	๑. มีการจัดทำแบบ รายการ ๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบจัดทำบัญชี เบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบัน	๑. มีการวางแผนการ จัดซื้อ และเบิกจ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ	

กองช่าง

ลำดับ ที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่จะต้อง ดำเนินการ ในอนาคต	หมายเหตุ
๑	งานควบคุมวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงาน	๑. มีการควบคุมและ เบิกจ่ายเป็นไปตาม ระเบียบของทาง ราชการ	๑. มีการจัดทำแบบ รายการ ๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบจัดทำบัญชี เบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบัน	๑. มีการวางแผนการ จัดซื้อ และเบิกจ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ	

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ลำดับ ที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่จะต้อง ดำเนินการ ในอนาคต	หมายเหตุ
๑	การควบคุมการ เบิกจ่าย ครุภัณฑ์ สำนักงาน	๑. มีการควบคุมและ เบิกจ่ายเป็นไปตาม ระเบียบของทาง ราชการ	๑. มีการจัดทำแบบ รายการ ๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบจัดทำบัญชี เบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบัน	๑. มีการวางแผนการ จัดซื้อ และเบิกจ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ	

กองสวัสดิการสังคม

ลำดับ ที่	ประเด็น	มาตรการ	การดำเนินการ	สิ่งที่จะต้อง ดำเนินการ ในอนาคต	หมายเหตุ
๑	งานเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ	๑. มีการควบคุมและ เบิกจ่ายเป็นไปตาม ระเบียบของทาง ราชการ ๒. ดำเนินการนำจ่าย เบี้ยยังชีพให้แล้วเสร็จ ทุกหมู่บ้านภายใน ๑ วัน	๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบดำเนินการนำ จ่ายเงินเบิกจ่ายให้เป็นไป ตามระเบียบ	ดำเนินการเบิก จ่ายเงินในวันต้น เดือน ให้เร็วที่สุดเพื่อ ประโยชน์ของผู้รับ เงิน	
๒	การควบคุมการ เบิกจ่าย ครุภัณฑ์ สำนักงาน	๑. มีการควบคุมและ เบิกจ่ายเป็นไปตาม ระเบียบของทาง ราชการ	๑. มีการจัดทำแบบ รายการ ๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบจัดทำบัญชี เบิกจ่ายให้เป็นปัจจุบัน	๑. มีการวางแผนการ จัดซื้อ และเบิกจ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ	

นิยามความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงาน หรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบ หรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ของผลกระทบเป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยให้การกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงได้รับการออกแบบ เพื่อให้สามารถป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบ และดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. วัฒนธรรมองค์กร เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับกรอบการบริหาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมาย การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมินและจัดการความเสี่ยง เช่น จริยธรรม วิธีการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรรูปแบบการจัดการฝ่ายบริหาร วิสัยทัศน์เป้าหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึกการตระหนักรู้และการรับรู้เรื่องความเสี่ยง รวมถึงการควบคุมกำกับงานทุกคนในองค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้น มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในกรอบของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หรือแนวทางในการกำหนดที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยความเสี่ยงภายในองค์การบริหารส่วนตำบล

การบ่งชี้เหตุการณ์

กระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ ควรต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน กฎหมาย ระบบงาน สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น แหล่งความเสี่ยงทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาพแวดล้อมภายใน เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลและมีอิทธิพลต่อเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล ยกตัวอย่างเช่น ชีตความสามารถในงานของทรัพยากรบุคคลและความรู้ เช่น เวลากระบวนการปฏิบัติงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเกี่ยวข้อง กับนโยบายผู้บริหาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร คุณค่าและวัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างระบบการบริหารจัดการ บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

สภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายของเทศบาล ยกตัวอย่างเช่น วัฒนธรรมการเมือง กฎหมาย หนังสือสั่งการ การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม นโยบายรัฐบาล หลักการและแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล การยอมรับและคุณค่าของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล

การระบุเหตุการณ์อาจดำเนินการ โดยจัดทำแบบสอบถามการประเมินผู้บริหารทุกระดับ ในการจัดการความเสี่ยง โดยการจัดทำแผนงานหรือการดำเนินการนั้น และรวบรวมประเด็นที่มีความสำคัญเป็นประเด็นที่กังวล เพื่อนำมาจัดทำพหุความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการกำหนดแผนงาน/ยุทธศาสตร์ กิจกรรม/โครงการ ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย/โครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานแต่ละกระบวนการหรือกิจกรรมภายในองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานและการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในภาพรวม

๓. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงิน โดยอาจเป็นการเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การบริหารจัดการวางแผนการใช้จ่ายเงินตามข้อบัญญัติ หรือจากปัจจัยภายนอก เช่น การจัดสรรเงินงบประมาณ หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ตกลงไว้ อันส่งผลกระทบต่อการดำรงอยู่ รวมถึงผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของผู้กำกับดูแล ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ/กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก ซึ่งเมื่อมีความเสี่ยงที่เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม

การประเมินความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบ และดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

๑. วัฒนธรรมองค์กร เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับรอบการบริหาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมาย การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ การประเมินและจัดการความเสี่ยง เช่น จริยธรรม วิธีการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร รูปแบบการจัดการฝ่ายบริหาร วิธีมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึกการตระหนักรู้ และการรับรู้เรื่องความเสี่ยง รวมถึงการควบคุมกำกับงานทุกคนในองค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์กรการบริหารส่วนตำบลต้องมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในกรอบของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หรือแนวทางในการกำหนดที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยความเสี่ยงภายในองค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการต่อจากการระบุความเสี่ยง โดยการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ กระบวนการหลัก ได้แก่

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง ผลกระทบที่ตามมาทั้งในทางบวกและทางลบ รวมทั้งโอกาสที่อาจเกิดขึ้นของผลกระทบที่อาจตามมา โดยจะมีการระบุถึงปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้เหตุการณ์หรือสถานการณ์หนึ่ง ๆ อาจจะมีผลกระทบที่ตามมาและกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๒. การประเมินความเสี่ยง เปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยง เทียบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้กับแนวทางที่การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในกรณีที่ระดับของความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้ ความเสี่ยงดังกล่าวจะได้รับการจัดการทันที

การตอบสนองความเสี่ยง

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยง จะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหารเพื่อพิจารณา และขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ โดยการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุด จะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่องค์การบริหารส่วนตำบลหวั่นไหวยอมรับได้ โดยยังคงให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินงานและบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทั้งนี้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น หากไม่มีการจัดการ เช่น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีสาระสำคัญ แต่โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก อาจพิจารณาแนวทางการจัดการเป็นกรณี ๆ ไป หรืออาจดำเนินการไปพร้อม ๆ กับความเสี่ยงอื่น ๆ

แนวทาง/การตอบสนองความเสี่ยง จำแนกได้ ๓ ประเภท

๑. **การหลีกเลี่ยง** เป็นการดำเนินการหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย มักใช้ในกรณีที่มีความเสี่ยงรุนแรงสูง ซึ่งไม่สามารถจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง กรณีมีผู้มายื่นเสนอราคาขายเดียว ต้องใช้ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา e-bidding วงเงินเกิน ๕๐๐,๐๐๐.- บาท หลีกเลี่ยงการให้ความเห็นเนื่องจากเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน

๒. **การลด** เป็นการจัด มาตรการการจัดการ เพื่อลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การเตรียมแผนฉุกเฉิน การเตรียมแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การเตรียมแผนจัดหาพัสดุประจำปี การเตรียมแผนปฏิบัติงาน

๓. **การยอมรับ** ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก เช่น การบริหารจัดการด้านการเงิน

การติดตามประเมินผล

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหว้า มีความจำเป็นต้องได้รับการสื่อสารถึงการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม ความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง การดูแลติดตามแนวโน้มของความเสี่ยงหลัก รวมถึงการเกิดเหตุการณ์ผิดปกติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่า

๑. เจ้าของความเสี่ยง มีการติดตาม ประเมินสถานการณ์วิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของตนอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม

๒. ความเสี่ยงที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานถึงความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง และแนวโน้มของความเสี่ยงต่อผู้ที่รับผิดชอบและคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. ระบบควบคุมภายในที่วางไว้ให้มีความเพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีการนำมาปฏิบัติใช้จริง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือความเสี่ยงที่เปลี่ยนไป เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบรายงานผลการติดตาม รวมถึงกระบวนการทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หัวหน้าคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ทราบ และนำความเสี่ยงเข้าเสนอที่ประชุมผู้บริหาร เพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

การจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

ให้ผู้รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก จัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) พิจารณารายงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในข้อ ๙ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกรมบัญชีกลางเป็นผู้กำหนดรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลา

การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงควรสะท้อนถึงคุณค่าวัตถุประสงค์และทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเกณฑ์บางประเภทพัฒนาได้มาจากข้อกำหนดทางกฎหมาย หรือข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดต้องสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่นำมาพิจารณา เพื่อประกอบการกำหนดความเสี่ยง ได้แก่ ลักษณะและประเภทของผลกระทบที่สามารถเกิดขึ้น และแนวทางในการประเมินผลกระทบ แนวทางในการระบุโอกาสในการเกิดขึ้น กรอบเวลาของโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น แนวทางในการกำหนดระดับความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ ระดับของความเสี่ยงที่จะต้องจัดการ

โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียหาย ระดับของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียหายและระดับของความเสียหาย แบ่งเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดนิยามในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ ค่อนข้างแน่นอน

ระดับ ๔ น่าจะเกิด

ระดับ ๓ เป็นไปได้

ระดับ ๒ ไม่น่าจะเกิด

ระดับ ๑ ยากที่จะเกิด

ระดับของความเสียหาย ระดับของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสียหาย แบ่งเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้าน ๑ ผลกระทบด้านการเงิน

ด้าน ๒ ผลกระทบต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

ด้าน ๓ ผลกระทบชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร

ด้าน ๔ ผลกระทบต่อบุคลากรสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิ

ด้าน ๕ ผลกระทบต่อความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการสำคัญ

แต่ละด้านแบ่งเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดนิยามในแต่ละระดับ ดังนี้

๕ วิกฤต

๔ มีนัยสำคัญ

๓ ปานกลาง

๒ น้อย

๑ ไม่มีนัยสำคัญ

กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นของเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น กิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑. การควบคุมเพื่อการป้องกัน เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

๒. การควบคุมเพื่อให้ตรง พบ เป็นวิธีการควบคุมเพื่อให้ค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

๓. การควบคุมโดยการชี้แนะ เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

๔. การควบคุมเพื่อการแก้ไข เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นและป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีกในอนาคต

ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมการควบคุมควรต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยกิจกรรมการควบคุมควรมีองค์ประกอบดังนี้

๑. วิธีการดำเนินงาน (ขั้นตอน, กระบวนการ)

๒. การกำหนดบุคลากรภายในองค์กร เพื่อรับผิดชอบการควบคุมนั้น ซึ่งควรมีความรับผิดชอบ

๒.๑ พิจารณาประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

๒.๒ พิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยง

๓. กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องทบทวนแผนการบริหารจัดการเป็นประจำปี และนำเสนอให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร ตรวจสอบและพิจารณาอนุมัติแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

๗.

(นายจิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกรปฏิบัติหน้าที่

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิกร